

Mundpleje – opstart af ny pakke

Læringsseminar 9

Jannie Boel, Kirsten Hau og Mona Østergaard Klit
Sygehus Thy-Mors

REGION NORDJYLLAND
SYGEHUS THY-MORS

Baggrund:

- Inspiration fra Læringsseminar 8:
- ”How to Design a Bundle from the Topic Area to Testing”
  - Med inspiration fra Carol Peden
- Deltagelse i arbejdsgruppe under Center for Kliniske retningslinier –Clearinghouse
- Opstart af mundplejepakke i forbindelse med temadag i Sygehus Thy-Mors 22/5 2015

Baggrund:

- National Clearing House – klinisk retningslinje blev ikke godkendt:
- Begrundelser:
- Undersøgelsesspørgsmål og søgestrategi er brede, og det betyder, at det er svært at vurdere om de har fundet de rigtige studier og de relevante studier
- Metodedelen er mangelfuld beskrevet

- =ny arbejdsgruppe nedsat (landsplan)

Problematik:

- En tværsnitsundersøgelse udført på et dansk sygehus viste, at 91% af akut indlagte medicinske patienter allerede ved indlæggelsen har et eller flere sundhedsproblemer relateret til mundhulen-plakdannelse, beskadigede eller manglende tænder, mundtørhed og ændret tungefarve (Konradsen et al, 2014)
- En systematisk gennemgang af de foreliggende undersøgelser af sammenhængen mellem lungebetændelse og effekten af forbedret mundhygiejne anslår, at ca hver tiende tilfælde af dødelig lungebetændelse hos svage ældre kan undgås ved en forbedret mundhygiejne (Sjögren, 2008)

Ny viden om mundplejemidler og udførelse af mundpleje:

- Der anbefales tandbørstning med tandpasta, der indeholder fluor gange to daglig
- Klorhexidin kan anvendes hos patienter med ekstra behov for mundpleje, og som supplement til mekanisk procedure
- Klorhexidin er både bakteriedræbende og bakteriehæmmende
- Klorhexidin kan ikke anvendes sammen med tandpasta med skummiddel
- (kilde: materiale National Clearinghouse)

Fokuserede spørgsmål i ny retningslinie:

- 1)hvilken effekt har anvendelse af en tandbørste sammenlignet med en elektrisk tandbørste på forekomsten af plak og infektion i mundhulen blandt patienter/borgere (>19 år) ?
- 2)hvilken effekt har anvendelse af tandpasta med fluor sammenlignet med tandpasta uden fluor på forekomsten af karies i mundhulen blandt patienter/borgere (>19 år)?
- 3)hvilken effekt har anvendelse af klorhexidin sammenlignet med ingen behandling på forekomsten af plak og infektion i mundhulen blandt patienter/borgere (>19år) med behov for at supplere den mekaniske rengøring?

Ny pakke ”mundpleje-pakke” i Klinik Medicin:

- 1) udarbejdelse af plancher / undervisning
- 2) opsamling af data ved specialansvarlig sygeplejerske
- 3) strategier
- 4) baseline
- 5) vi tester og tester

Driver diagram jf oplæg af Carol Peden LS8:

Outcomes:

Hvad vil vi opnå?

Mundpleje til den medicinske patient-forebygge infektioner-
Følge evidensbaeret viden (Kli.retn.l)

Primary drivers

Proces og struktur:

Mundpleje	Patient-gruppe		
Under-visning -se plancher			
	Involvare patienten		
	Involvare pårørende		

Secondary drivers:

Aktiviteter:

Inter-dental børster	Tandbørster: -engangs? -permanent type?		
Tand-pasta			
Zendium			
Klor-hexidin			

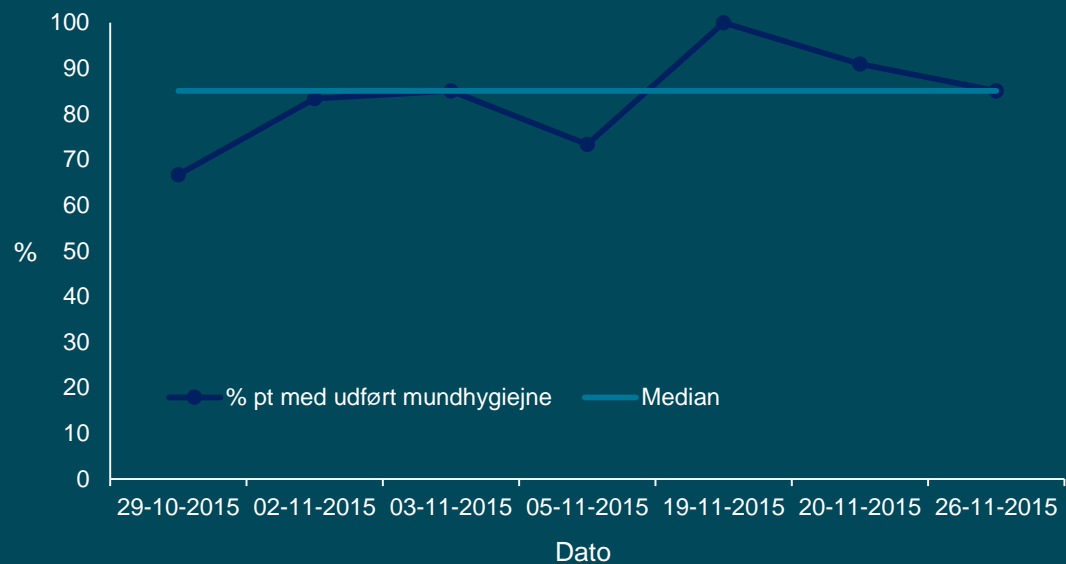
Mundplejepakken:

Vurdering af behov for hjælp til mundpleje:	
0) selvhjulpen patient	Har patienten tandbørste, tandpasta, interdentalbørste til rådighed? Skriv i CCS
2) Patient har brug for hjælp til basal mundpleje og undersøgelse x 2 daglig	Undersøgelse: sår i mundhulen? Tegn på svamp i mundhulen? Andet? Skriv i CCS
3) Patient har brug for hjælp til basal mundpleje og behandling x flere daglig	Behandling: Fx svampemiddel-skriv notat i CCS
4) Patient har brug for speciel mundpleje og undersøgelse	Skrive notat i Clinical Suite

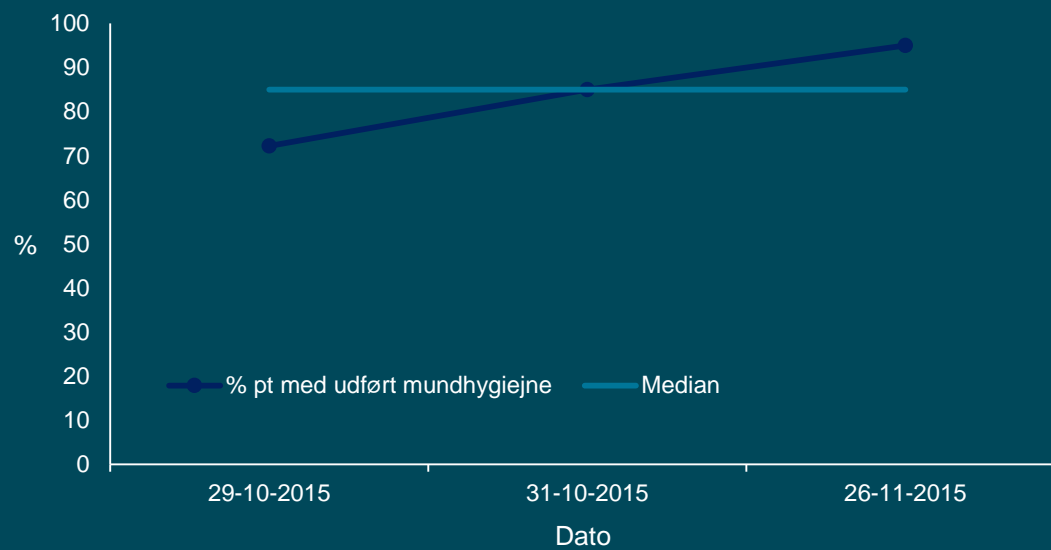
Spørgsmål- jf data:

- 1) er der taget stilling til mundplejestatus ved indlæggelsen og er det dokumenteret i CCS?
  - Ja/nej
- 2) er der foretaget mundpleje jf grader 0-4 og dokumenteret i CCS ?
  - Ja/nej
- På ugebasis: fx spørge en gang pr uge to fagpersoner:
  - -ved du om din patient har fået foretaget mundpleje jf grader 0-4 ?

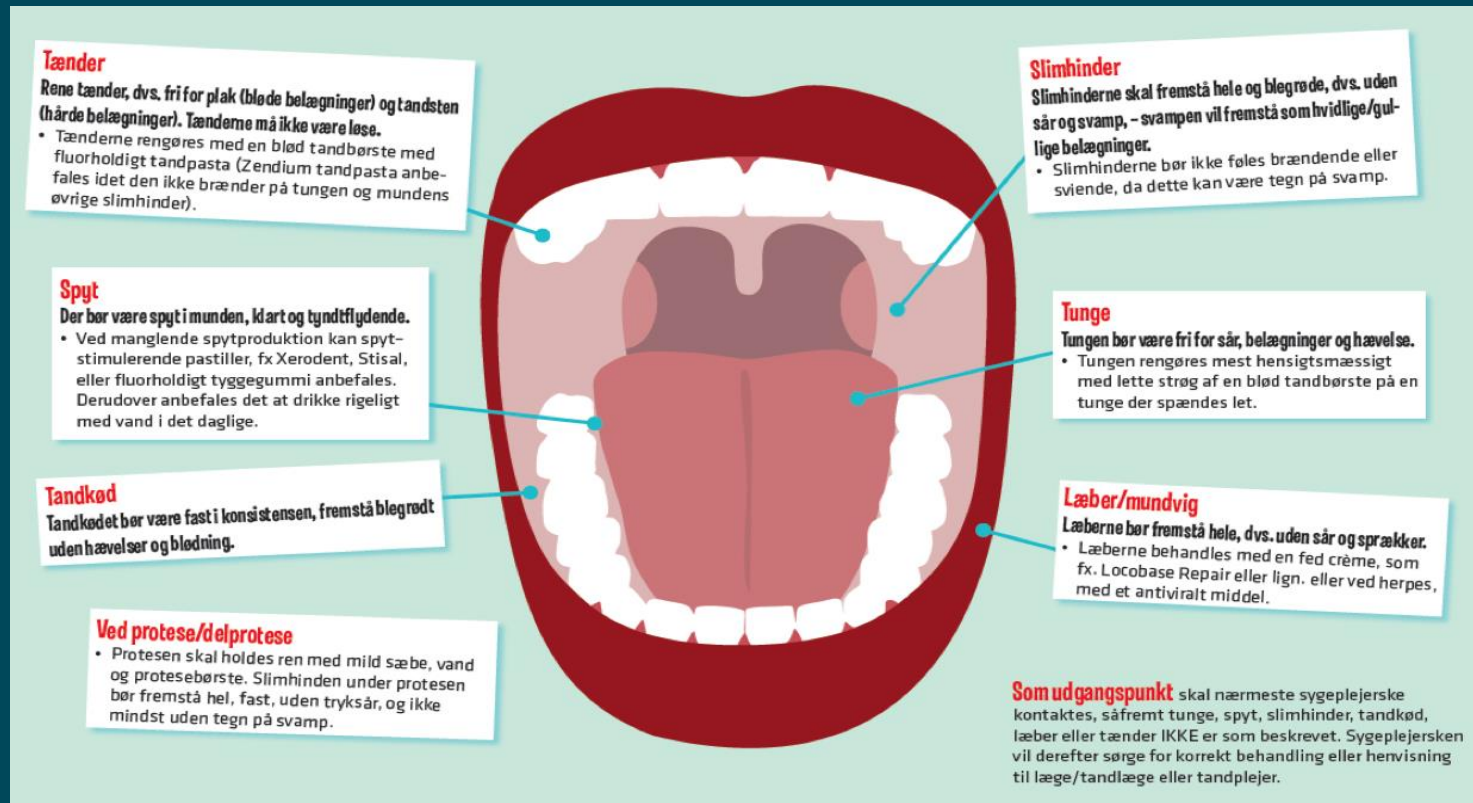
M3. % pt med udført mundhygiejne

M4. % pt med udført mundhygiejne

Observation:

Kilde: Sygeplejersken,
2001

Oversigt over praktikernes strategier i sundhedspædagogikken

		<i>Begribelighed</i>	<i>Håndtérbarhed</i>	<i>Meningsfuldhed/motivation</i>	
		Viden	Handlinger/færdigheder	Holdninger	Følelser
”Ekspert-arbejde”	”Sende klart” give svar	Hvad sagkundskaben/ samfundet mener at vide	Hvad sagkundskaben/ samfundet anbefaler at gøre)	Hvad sagkundskaben/ samfundet mener bør være	Hvad sagkundskaben/samfundet accepterer af følelser og vækker af følelser
”Menneskearbejde”	”Koble klogt” gøre efterspurgt	Hvilken viden mangler du/I?	Hvad synes du/I bør gøres Hvad magter du/I at gøre?	Hvad mener du/I?	Hvad føler du/I? Føler du/I dig/jer værdsat(te)? Hvem er du/I?

Hvad skal jeg gøre? Hvad er jeg værd?

sundhedsfremme:

Health in the River of Life

PROMOTION

HEALTH EDUCATION

PREVENTIVE

PROTECTIVE

CURATIVE

DEATH, DISEASE

Salutogenesis

QUALITY OF LIFE
WELLBEING

Referencer:

- Sygeplejersken (2015) *Mundhygiejne til indlagte patienter*.
- Hansen, Helle Plough (2003) Teknikker og procedurer
- Klinisk retningslinie –Mundpleje til voksne patienter/borgere
Clearinghouse Center for Kliniske retningslinier (under udarbejdelse – arbejdsgruppe)
- Kenney, Charles (2008) *The Best Practice*. Public A. New York
- Peden, Carol: "How to Design a Bundle from the Topic Area to testing"
Oplæg ved Læringsseminar 8